

Aan de leden van de Vereniging van Gepensioneerden van de Robeco Groep

Maart 2019

Aan het begin van het jaar willen wij, zoals te doen gebruikelijk, stilstaan bij de ontwikkelingen van Robeco, van het pensioenfonds en van onze vereniging.

In het afgelopen jaar zijn van onze leden overleden mevrouw M. Fournier en de heren Aad van Goolen, Wim Moerman, Paul Groesz. En in begin maart van dit jaar is de heer Cor van Rijn overleden. Onze deelneming gaat uit naar hun nabestaanden.

In 2018 mochten we als nieuwe leden verwelkomen Nico Gouderjaan, Leo van Marion, Rina de Zwart en Gerard Wolfs, en inmiddels sinds februari van dit jaar ook Angelique Visee. Het aantal leden bedraagt thans 98, aan het einde van 2017 waren het er 97.

Wederom willen wij u aansporen om gepensioneerde oud-collega's die nog geen lid zijn van onze vereniging te bewegen alsnog lid te worden, dit ook met het oog op het belang van een zo groot mogelijk achterban en mandaat.

Robeco

In 2018 traden Roland Toppen en Maureen Bal terug uit het Executive Committee, dat nu bestaat uit de CEO Gilbert Van Hassel, Karin van Baardwijk, Monique Donga, Peter Ferket, Martin Nijkamp, Christophe von Reiche en Victor Verberk. Daniël Wild, co-CEO van Robeco-SAM en Mariken Tannemaat, per 1 februari 2019 benoemd als Chief Innovation Officer van Robeco, zijn adviseur van het Executive Committee.

Ultimo 2018 bedroeg het vermogen onder beheer €162 miljard (ultimo 2017 was dit €161 miljard). Er zijn 860 werknemers, verspreid over in totaal 17 kantoren.

In januari 2018 werd door Robeco aangekondigd, als onderdeel van het in 2017 vastgestelde strategisch plan 2017-2021, dat een deel van de activiteiten en administratie zou worden uitbesteed aan J.P. Morgan. Bepaalde onderdelen van dit proces zijn inmiddels afgerond, het streven is om dit in 2020 te finaliseren. Duidelijk is dat hieraan personele consequenties aan zijn verbonden.

Pensioenfonds Robeco

Het Robeco Pensioenfonds heeft ook dit jaar per 01 februari de pensioenen weer geïndexeerd. De inflatie die de basis is voor de indexatie bedraagt 1,70% en deze is volledig gecompenseerd. Eind 2018 was de "Beleidsdekkingsgraad" 131% ten opzichte van 128,5% eind 2017. Het pensioenfonds staat er dus goed voor. Deze dekkingsgraad wordt door het pensioenfonds prudent berekend, namelijk op basis van de marktrente en het gemiddelde van de afgelopen 12 maanden. Bijna alle pensioenfondsen presenteren hun dekkingsgraad op basis van de zogenaamde 'Ultimate Forward Rate' (UFR). Bij UFR wordt uitgegaan van een hogere rente dan de actuele rente voor het deel van de verplichtingen die een looptijd hebben van meer dan 20 jaar. Op die wijze berekend zou de dekkingsgraad van ons pensioenfonds nog iets hoger liggen.

Er is wel nog steeds sprake van een indexatie-achterstand die gepensioneerden in het verleden hebben opgelopen. Of we die achterstand nog een keer kunnen repareren is voor een groot deel afhankelijk van de rente. Een forse rentestijging zou helpen, maar zal dan tot uiting moeten komen in een

nog hogere dekkingsgraad. De dekkingsgraad is ook voor een groot deel afhankelijk van de aandelenbeleggingen.

De beleggingsresultaten waren in absolute zin in 2018 niet goed. Dat kwam vooral door het laatste kwartaal met dalende aandelenkoersen.

De beleggingsportefeuille is gesplitst in twee delen: (i) De "return" portefeuille die bepalend is voor het rendement, bevat 55% van de beleggingen; hierin wordt belegd in met name aandelen en hedgefonds, en (ii) de "matching" portefeuille wordt gebruikt voor het "hedgen" van de verplichtingen; in deze portefeuille zitten staatsobligaties, opties en cash en via een "Maatwerk LDI", een speciaal hiervoor opgericht beleggingsfonds, wordt getracht om het effect van renteschommelingen op de dekkingsgraad met 50 % te verminderen.

De rente is in 2018 overigens iets gedaald t.o.v. 2017. Het pensioenfonds heeft echter geen rentevisie naar de toekomst toe. Het risico op een rentedaling blijft dus altijd aanwezig.

De "hedge"/Maatwerk LDI portefeuille steeg door de gedaalde rente met 6,8%, Robeco High Yield Bonds daalde met 4,2%. Pimco Emerging Markets Debt daalde met 3,1 %. De aandelen deden het minder goed. Robeco-Conservative Equity daalde met 3,6% en Robeco-Quant Developed Markets Equities met 4,8%.

Aandelen emerging markets deden het ook niet goed. Lazard-Emerging Markets daalde met 13,4% en Robeco Emerging Markets Conservative Equities met 2,8%.

De private equity fondsen lieten goede resultaten zien maar die maken nog maar minder dan een procent uit van de totale beleggingsportefeuille.

Het totaalrendement voor het jaar was -2,9% en dit was ook fors lager dan het benchmarkrendement.

Hoewel de beleidsdekkingsgraad is gestegen kunnen we qua rendement niet van een goed jaar spreken. De overall financiële positie van het pensioenfonds is echter nog steeds erg goed. Zeker als dat afgezet wordt tegen andere pensioenfondsen in Nederland die een korting in het verschiet hebben als de financiële markten zich niet herstellen. De lage rentestand blijft voorlopig de grootste dreiging.

De gepensioneerden hebben in het bestuur van het Pensioenfonds twee vertegenwoordigers, Cees van Breugel en onze secretaris, Anton Fiolet. In het verantwoordingsorgaan van het Pensioenfonds worden de gepensioneerden vertegenwoordigd door Peter Reinders en onze penningmeester, Joop Telder. Een woord van dank voor deze vier heren, die hier veel tijd en aandacht aan besteden, is dan ook zeer op zijn plaats.

Bijeenkomsten van gepensioneerden

In 2018 werd, zoals gebruikelijk, de voorjaarsbijeenkomst gecombineerd met de algemene ledenvergadering, gehouden in brasserie Koriander te Rotterdam.

Tijdens de ledenvergadering werden de bestuursleden Joke Verschoor, Jan Remmerswaal en Joop Telder, die volgens rooster aan de beurt waren om af te treden en zich herkiesbaar hadden gesteld, herkozen. Als opvolger van Jan Kolkman, die te kennen had gegeven te willen aftreden als lid van het bestuur, werd Roel Dubbelman als nieuw bestuurslid gekozen. Jan is vele jaren actief geweest binnen onze vereniging, en in het bijzonder betrokken bij de organisatie van de voorjaarsbijeenkomst; wij zijn hem daarvoor veel dank verschuldigd.

Na afloop van de vergadering werd een rondrit door Rotterdam gemaakt met een speciale, oude tram.

De bijeenkomst in Rotterdam was zeer geslaagd, met dank aan Joke Verschoor en Jan Kolkman voor de goede organisatie.

Op 14 november 2018 waren we weer te gast bij Robeco. Na ontvangst met koffie en thee waren er presentaties. Monique Donga, Directeur Human Resources, gaf een update van de recente ontwikkelingen bij Robeco. Tom Steenkamp, voorzitter van het bestuur van het pensioenfonds (Rein Godding, directeur van het Pensioenfonds, was verhinderd) praatte ons bij over de algemene ontwikkelingen op het gebied van pensioenen en van het Pensioenfonds in het bijzonder.

Na de borrel had Peter Stoute en zijn team, zoals gebruikelijk, een mooi diner verzorgd en het geheel was zeer geanimeerd. De bijeenkomst werd door alle aanwezigen weer zeer op prijs werd gesteld.

De voorjaarsbijeenkomst vindt, zoals aangekondigd, plaats op donderdag 11 april a.s., deze keer in Waddinxveen, met een bezoek aan de Sint Janskerk en het nabijgelegen museum te Gouda, georganiseerd door Joke Verschoor en Jan Remmerswaal.

In de marge van de vergadering zal Rein Godding, directeur van het Pensioenfonds, een toelichting geven op de aangekondigde overgang naar het digitale portaal.

In de komende algemene ledenvergadering, op 11 april, zijn Dave Cross, Roel Dubbelman en Anton Fiolet volgens rooster aan de beurt van aftreden. Zij hebben zich alle drie herkiesbaar gesteld.

Wellicht ten overvloede maken wij u attent op de website van het Pensioenfonds (voor directe toegang: www.pensioenfondsrobeco.nl). Via deze website kunt u op de hoogte blijven van de ontwikkelingen bij het Pensioenfonds. In een apart onderdeel van deze website ("ik ontvang pensioen") is ook informatie te vinden over de Vereniging van Gepensioneerden.

Met hartelijke groet,

Namens het bestuur,

Dave Cross, voorzitter